

**СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО
ЮРІЯ ІВАНОВИЧА ГУБСЬКОГО**

**SHERISHED MEMORY OF THE FAMOUS
SCIENTIST IURI HUBSKYI**



З глибоким сумом сповіщаємо, що 18 травня 2019 р. після тяжкої хвороби на 74-му році пішов з життя Юрій Іванович Губський – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри паліативної та хоспісної медицини Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, начальник науково-координаційного управління Президії НАМН України, завідувач відділу біохімічної фармакології Інституту фармакології та токсикології НАМН України. Перестало битися серце видатного вченого, прекрасного педагога, доброї та чуйної людини, вірного друга і хорошого товариша. Усі, хто працював і знав Юрія Івановича, залишать про нього найкращі та світлі спогади...

Професор Ю. І. Губський у 1969 р. з відзнакою закінчив лікувальний факультет Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця (на даний час – Національний медичний університет імені О. О. Богомольця), його ім'я занесено в Золоту книгу пошани Київського медичного інституту. Протягом багатьох років науково-педагогічна діяльність Юрія Івановича була пов'язана саме із цим провідним вищим медичним навчальним закладом держави, де він пройшов шлях від аспіранта до професора, завідувача Центральної науково-дослідної лабораторії (1986–1987), завідувача кафедри біоорганічної, біологічної та фармацевтичної хімії (1997–2010).

З 1987 до 1992 р. Ю. І. Губський працював заступником директора з наукової роботи і в. о. директора Київського НДІ фармакології та токсикології МОЗ України (на даний час – Інститут фармакології та токсикології НАМН України), заснував відділ біохімічної фармакології ІФТ, де розпочав розробку фундаментальних питань щодо пошкодження клітин за дії ксенобіотиків фосфор- та хлорорганічного походження.

З 1991 р. Юрій Іванович проводив адміністративну та науково-організаційну роботу в МОЗ, ВАК і НАМН України: заступник голови вченої медичної ради МОЗ України (1991–1992), начальник управління та атестаційного відділу медичних, біологічних, хімічних і аграрних наук ВАК (1992–2000), член Президії ВАК України

(1992–1997), член Президії НАМН України (1992–1997), перший головний вчений секретар (1993–1996).

Беззаперечним визнанням наукових заслуг Ю. І. Губського стало його обрання в 1994 р. членом-кореспондентом НАМН України. Юрію Івановичу як одному із засновників ВАК України за визначний особистий внесок у створення національної системи атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні в 1997 р. було присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України.

Як науковець Ю. І. Губський був учнем та послідовником таких видатних українських учених, як один із перших представників школи академіка О. В. Палладіна член-кореспондент АН УРСР А. М. Утевський, доктор біологічних наук, професор Є. Ф. Шамрай, доктор біологічних наук, професор М. Д. Курський. Основними напрямками його багаторічних наукових досліджень стали вивчення молекулярних механізмів пошкодження біомембран та геному клітин печінки і головного мозку, наукове обґрунтування біохімічних та фармакологічних ефектів антиоксидантів.

Ю. І. Губський і його учні зробили великий науковий внесок у проблему біохімії оксигеназних та вільнорадикальних реакцій у біологічних системах, розв'язання молекулярних механізмів ураження мембран і генетичного апарату клітини за умов активації вільнорадикальних процесів. Пріоритетним напрямком діяльності вченого та наукової школи, яку він очолював, є цикл робіт, присвячених дослідженням апоптотичної загибелі клітин при пошкодженні ДНК високотоксичними біоцидними ксенобіотиками, вивчен-

ню реакцій ліпопероксидації в ядерному хроматині, ролі іонів кальцію в порушенні метаболічних процесів при антиоксидантній недостатності й дії високотоксичних фізіологічно активних сполук.

Юрій Іванович – автор перших україномовних підручників для студентів вищих медичних та фармацевтичного навчальних закладів III–IV рівнів акредитації: “Біологічна хімія”, “Біоорганічна хімія”, “Bioorganic Chemistry” і навчальних програм для вищих навчальних закладів держави із цих дисциплін.

Член-кореспондент НАМН України Ю. І. Губський – автор близько 750 наукових робіт, у тому числі широко відомих наукових монографій та довідників, зокрема: “Коррекция химического поражения печени” (1989); “Химические катастрофы и экология” (1993); “Лекарственные средства в психофармакологии” (1997); “Фармакотерапия в паллиативной та хоспісній медицині” (2012); “Смерть клетки: свободные радикалы, некроз, апоптоз” (2015). Під його науковим керівництвом підготовлено 19 докторських та 11 кандидатських дисертацій з біохімії, фармакології і токсикології. Відомими українськими вченими та організаторами медичної науки і

вищої медичної освіти є такі учні Юрія Івановича, як доктор біологічних наук, професор Г. М. Ерстенюк, доктор медичних наук, професор В. М. Ждан, доктор біологічних наук Є. Л. Левицький, доктор медичних наук Н. В. Литвинова.

Ю. І. Губський постійно проводив велику науково-організаційну роботу: очолював створену за його ініціативою Проблемну експертну комісію МОЗ та НАМН України “Біологічна та медична хімія”, протягом 2004–2010 рр. був головою вперше створеної в нашій державі за його пропозицією та ініціативою спеціалізованої вченої ради Д 26.003.07 “Медична біохімія”. Юрій Іванович був членом Наукової ради з теоретичної та профілактичної медицини НАМН України, членом редакційної колегії “Українського біохімічного журналу” і членом спеціалізованої вченої ради з біохімії та біотехнології Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України.

Професор Ю. І. Губський плідно розвивав актуальні медико-соціальні проблеми паліативної та хоспісної допомоги, питання фармакологічного знеболювання в паліативній онкології. Він був одним із фундаторів і лідерів у становленні та розвитку паліативної медицини в Україні.

Вічна пам'ять... Сумуємо... Співчуття рідним і близьким...